

Janina Degutytė

ARTUMAS

Aš — gyva gamtos akimirka, iš kūno ir kraujo. Didžiausioj girioj, begaliniam lauke — niekada gamtoje nejaučiu nei vienišumo, nei baimės. Ji manyje — ir aš joje. Tokia pilnatvė ir harmonija, kada žmogus gali pasakyti: aš laimingas. Skausmas tampa pakeliamas, įgavęs iš esmės kita pavidalą. O gal dalį skausmo pasiima ji, užvaldžiusi regėjimą saulėlydžiais ir saulėtekiais žaliame horizonte, medžio žydėjimu erdvėj — ligi pat debesų užvaldžiusi klausą nakties tyla, kai, atrodo, kalbasi žolės su žvaigždėm, arba paukščių muzika.

Janina DEGUTYTĖ, 1980

ARTUMAS

Drėgnų pagriovių vingiorykšte,
ačiū, kad man padedi
panešt mano našta.

Tik šianakt supratau,
kad tai stirnos akys
šviečia man tamsoje
kaip dvi žvaigždės.

Ir devynbalsės giesmė
nutiesė man kelią
kaip sidabro lyną
į begalybę.

1983. VII.5

AUŠTANT

Vai, pasakyki, šile, ką šianakt sapnavai,
Ką sapnavai,
Kad ant pušų spyglių — kaip ant blakstienų —
Lašai, lašai?
Gal veltui sidabrinių mėnesienų
Tu ko prašei?
Gal iš pavasarinės laimės pravirkai,

Tu pravirkai?..

Aplink pušis šimtai duobučių nuo lašų.
Nuo tų lašų...
Žalia kvapia šviesa ištryškęs rytas lemia
Gyvent, mylėt.
Ir aš lašu norėčiau pult į žemę
Ir susiliet...
Arba sugert kaip žemė tuos lašus,
Sugert lašus...

1957

DŽIAUGSMAS

Tu atėjai — ir tūkstančiu laiškelių
Kaip žemė aš iškart sužaliavau.
Tu atėjai — ir aš upelėm,
Plačiaisiais ežerais sualsavau.

Ir, rodos, aš — pušis ir garbana žalia
Nušluostau ašarą nuo debesėlio veido.
Ir saulėje plasnoju dulkele,
Ir žemėn tarsi grūdas gimti nusileidau.

Kaskadom saulės tu mane užtvindei.
Dabar — apsvaigusią — kur nori vesk ar nešk.
Kažkas visas gėles išdraikė ir sumindė.
Pasaulyje tik saulė, tu ir aš.

1958.VII.11

*

Naktin tik išeinu — ir vėjas apvynioja
Šilku man lediniu rankas ir veidą. ...
Vis tiek matau, kaip topolis žaliuoja,
Pirmuos lipnius lapelius pirštai braido...

Šaligatviuose švysčioja — lyg peiliais — ledas.
O kažin kur, po juo, girdžiu, girdžiu,
Upokšniai požeminiai klykaudami vedas
Pavasari putotu takučiu.

Ir pažinau:
Tu — nesibaigianti daina,
Nepakartojama ir nesudrumsčiama.
Pasiklausysiu valandėlę
Ir sutirpsiu
Vienos gaidos akimirka viena.

1959.I.26

PAVASARIO PRELIUDAS

Priemiesčio gatvėj — lyg balti paukščiukai
Ant juodų, sublizgusių tvorų
Tupi saulėj sniego kąšneliukai,
Paskutiniai iš pusnių šiaurių.

Nuo stogų lediniais pirštais bėga
Skaidrios gijos švytinčio vandens
Į lataką, į korytą sniegą,
Krištolo drobelėm, kol apdengs
Viso kiemo takelius ir pėdas,
Saulės lūpų šiandien palytėtas.

...Atsivertum — lai apdengs tave
Krištolo saulinga drobele...

1959.II.22

*

Teglamonės vidudienis kamienų drobę balta,
Ir sruogeles žaliąsias te pietys kedens.
Man akyse — beržiukas, galvele iškelta,
Ant mirtimi paženklinto akmens,
Ant vos atvėsusių griuvėsių...

Iš mirtimi paženklinto akmens
Į vėjo virpesį, į saulės šviesą!..
...Teglamonės aušra kamienų jūsų drobę balta,
Ir sruogeles žaliąsias tekedens pietys,
Kai prieblanda srovent manin bandys,
Aš visada diegelį tą regėsiu —
Ugnelę žaliają, gyvenimo iškelta,
Iš mirtimi paženklinto akmens.

1959.II.10

RYTĄ PRIE ŠALTINIO

Akmenėli pilkūnėli,
Ar miegi, ar miegi?
Nepakėlė, nenugėlė
Vandenėliai šaltį?

Kur nubėgsi?
Ar supras kas,
Jog tu gyvas degi?..

Šaltinėli šaltuonėli,
Ar girdi, ar girdi?..

1959.II.24

RASA

Brėkšta. Pieva sklidina rasos —
Per kraštus lyg ims ir pasilies.
Kažin kas čia po kruopelę spindinčios šviesos
Uždegė ant kiekvienos žolės.

Pieva šilkinė basa brendu.
Ir jaučiu — į kraują suteka rasa.
Ir iškart užgyja daug žaizdų...
Lyg ta pieva — žemė man visa.

...Rodosi, keliaujanti, basa,
Žemėje bekraštėj aš — rasa...

1957

LANKOJE

Skinsiu linksmą, šviečiantį vėdryną,
Skinsiu liūdną, mėlynę varpelį,
Baltąjį kraujažolės žvaigždyną...

Dar pridėsiu tylią, vėsią mėtą.
Kam paduoti šitą mažę puokštę,
Kad manęs pamiršti negalėtų?

...Aš pamesiu vidury to kelio...
Tegu ras kas nors, paims kaip savo
Ir vėdryną šviesų, ir varpelį...

1959

*

Debesų alyvinių kraščiukai
Dega, gintarėliais pasirišę.
Saulė miško keterom naktin pasuko.
Ar atgal tokia šviesi begriši?..

Mėnuo piene baltąja išplaukia
Saulės vakarinės palydėt.
Ežero vanduo skaidriausias traukia
Gelsvą dugną, veidu palytėt...

Ir tai kas, kad nieko neturiu.
Saulė ryt ir į mane pasižiūrės.
Taip tylu, taip veriančiai skaidru —
Rodosi, širdis neištūrės...

1959.V.26

MIŠKO ŠOKIS

Pirmąkart matau berželį toki,
Krykščiantį kiekvienu lapeliu.
O berželi, kas tave išmokė —
Išsilieti sūkuriu žaliu?..

Tarsi pirmąkart matau eglaitę —
Šviesūs šviesūs kasnykėliai šakose!
Kur, o kur panorai tu išeiti,
Takeliu išbėgus nedrąsi?..

Sužibėjo saulėje pušelės —
Susikibo visos šokt ratu. —
O kodėl staiga toks lengvas kelias?
O kodėl tiek surandu?..

Ir žaibų naktis čia neužbartų — —
O šią valandą į kraują aš paslėpsiu.
O šią valandą į kraują aš paslėpsiu...
Niekas neateina antrą kartą.

Ir neišsileista — nesugrįš.
Ir neišsileista — nesugrįš — —

1959.VI.24

ALKSNIO UGNELE

Aušrai keliant — padegė šakele —
Ir išsklaidė rūką — gulbės pūką.
Alksnio liepsnos plakasi miškely
Šildo drebulę ir mažąjį klevuką.

Spalio šaltis — mėlynas, stiklinis,
Šoka lapų kibirkštys auksinės.
Vėjas užpūtė į pačią širdį —
Aš prie alksnio atėjau sušilti...

1959

EGLELE GROJA

Baltas rūkas nebyliai slenka,
Apkabina lazdynus ir lanką.
Ant akiračių juodo vainiko
Saulės vienas taškelis beliko.

Audimėlis laukų išbluko.
Miega smilgos jame ir šilojai.
Vidur lauko, tykojant rūkui,
Žaliu šviesuliu eglė groja.

Ir kai viskas užmigs pilkumoj,
Susipančios baltam patale, —
Gros eglėlė šviesa žalia,
Sauks išklydusį kovą namo —

1959.X.20

*

Šimtmetės eglės, iš juodo akmens iškaltos.
Ir medžių tamsą skrodžia
Beržo siūlelis baltas.

Aukštas, plonytis — aukštas, plonytis!
Baltas vai baltas, lyg pienu praustas.
Berže broleli, kaip toks išaugai —
Virpantis, tyras, visas nušvites?

Šimtmetės eglės rūsčios ir šaltos.
Rūsčios ir šaltos!
Į saulės versmę sakos iškeltos,
Šakos iškeltos.

Eglynos skliautas — lig debesų, —
Išaugau aukštas.
Eglynos skliautas niūrus ir juodas, —
Išaugau baltas.

1960

ŽEMUOGĖ

Baltą žiedą pakėlei mažytį —
Gyvą snaigę, pamestą pusnyne.
Žaluma visas šlaitas užtvino.
Tiktai tavo sniegelis švyti.

Gersi saulę kaip motinos piena,
Baltą galvą į vėją pakelsi.
Ir klausysies pro mėnesieną

Žemės dainuojančio balso.

Baltą žiedą — kaip šydą — numesi
Žemės kvapą ir medų ištiesi —
Uogą — širdį sklidiną, drąsiai
Tu prie kojų kam nors padėsi — —

1960.VII.30

ŠILAGELĖ

Šilagėlę atnešei iš miško...
Pilną taurę mėlyno spindėjimo,
Su rasa dugne.

...Gal save tu man čia palikai?
Pilną šilo kvapo ir čiulbėjimo —
Ir su ašara dugne...

1960

ANT ŽEMĖS DELNO

Palei svyruoklius baltus
Žali šaltiniai alma.
Laiko mane kaip smiltį
Žemė ant savo delno.

Laiko ji mano kraują —
Gyvą raudoną šaltinį.
Mano meilę ir šauksmų, —
Vėtrą pavasarinę.

Ir mano rūpestį sunkų
Žemė kaip smiltį laiko.
Ar tu girdi mane —
Savo šaukiantį vaiką?

Laiko ji kryžius juodus,
Mano pelenus baltus...
Tenai vidudienį — vasarą —
Vėjas, kraupus ir šaltas...

Laikyk tu mano svajonę,
Mano žvaigždės likimą!
Saugok tu mano meilę,
Skausmą ir prakeikimą!

...Palei svyruoklius baltus
Žali šaltiniai alma.
Laiko žmogų kaip žvaigždę

Žemė ant savo delno.

1962.V.3

*

Ant kalno čia beržai berželiai
Ir žemuogės — lašai raudoni.
Beržų šviesa užlieja klonį.
Beržų šviesa į kalną kelia.

Balti balti beržai ant kalno!

Balti balti — lyg pasitinkant šventę.
Balti — lyg pasitinkant mirtį.
Balti balti beržai ant kalno!..
Ko atėjau aš? Jus pasveikint?
Ko atėjau aš? Išsiskirti?..
Balti balti beržai ant kalno...

Pasverk pasverk dienas ant delno, —
Ar daug beliko, ar mažai — —
Nematomi šaltiniai alma —
Balti balti beržai ant kalno —
Raudoni žemuogių lašai — —

1961.VII.11

ŽEMĖS ŽODŽIAI

Išsipylė baltas kmynas
Su vėdrynu prie Lėvens.
Aš praeisiu. Ar tos lankos
Po manęs taip pat gyvens?

Lankos baltos ir geltonos —
Žemės žodžiai paprasti.
Jų virpėjimas šį rytą
Prie širdies labai arti.

Aš praeisiu, paklausysiu
Jų kuzdėjimų, šauksmų.
Kiekviena akis vėdryno
Švies man ugnele namų.

Išsipylė baltas kmynas
Su vėdrynu prie Lėvens.
Aš praeisiu. Ar tas džiaugsmas
Po manęs čionai gyvens?

1961.VI.14

AŽUOLAI

Ažuolai ažuolai — ar atkelsit vartus
Man į savo pasaulį, žaliaskliautį ir gyvą?
Lapų kraujo srovenimu, paukščių džiaugsmu
Žalios arkos dainuoja neįspėtą motyvą.

Ošia ošia viršūnės... Taip aukšta, ramu:
Ar priimsit mane tarsi daigą, mažytį?
Palikau aš gatves, palikau aš namus, —
Leiskit man jūsų žodžių šventų paklausyti...

Ošia ošia — kaip jūra... Priimkit mane,
Savo vėjo kvapu man palieskite veidą...
Duokit man lapų kraujo sruvenančio gurkšnį
Ir viršūnių simfonijos amžiną gaidą.

Ažuolai ažuolai — duokit man savo jėgą,
Kad vidudienį žingsniai nevystų ant kelio...
Jums nešu savo ašarų šviesą ir šilumą,
Savo džiaugsmą didžiulį — kaip saulės lašelį.

1962.VII.2

*

Paukojy vasara bėga.
Paukojy šermukšniai dega.

Kai pro tylų karnelį eina,
Gelsvą gubą duonai palieka.
Prie gubos — kačpėdėlių dainą.

Paukojy šermukšniai dega.
Paukojy vasara bėga.

Palei ežerą šviečia jos pėdos —
Kaip širdies neišsakomi žodžiai.
Tik uždegus šermukšnį raudoną,
Ji tave baltai pūgai palieka.
Tai tave ji išeidama guodžia...

Paukojy dega šermukšniai.
Paukojy vasara bėga...

Kirdeikiai, 1961.VII.28

Sutemos šviesios alyvinės
Gatvėm pasnigtom vaikšto,
Sienos murinės žalsvos
Po sniego baltom aureolėm.
Pirmas sniegas.

Tūkstančius kartų pirmas.
Tūkstančius kartų laukiamas —
                                  kaip vyšnių baltas žydėjimas.
Atskleistas naujas lapas —
                                  baltas, iš pirmo sniego...

Ką jame įrašysi
                                  nekantriai
                                  skubia ranka?

Kad čia,
                  kur prie varpinės prigulė
Sutemos šviesios alyvinės,
Kur krenta nuo gotikos bokšto
Tamsaus violeto šešėlis,
Kur tilto melsvi turėklai
Tarsi pakilę skristi,
Kur sienos žalsvos atgyja
Po sniego baltom aureolėm...
Tik čia — ir niekur kitur —
Tu būsi pats laimingiausias,
Tik čia, tik ant žemės trupinio
Tu saulei lupas praversi,
Ir jokioj kitoj planetoj
Nerasi taip mylinčių rankų,
Ir jokiam kitam pasauly
Tu taip nemokėsi laukti...
Tik čia ir niekur kitur —
Reikalingiausias tu būsi.

...Sutemos šviesios alyvinės
Guli ant pirmojo sniego.
Vogčiom, kaip vaikystėj, į burną
Įsidedi snaigių žiupsnelį...

1962.XII.3

ŽIEMOS SAULĖLYDIS

Visą dieną ūkavo ir verkė,
Tarsi žemėj ko ieškodama, pūga.
Visą dieną plakė juodus gluosnius
Nenumaldoma balta ranka.
Tik pavakarėn pūga nuščiuvo
Ir kiekviena snieguole prisiglaudė prie žemės.
Tarp stogų snieguotų ir saku
Saulė prasisunkė — atsisveikinti.—
Lyg didžiulį žemės kraujo lašą —
Saulę nuogos gluosnių šakos neša...

1962.III.9

MĒLYNAS VAKARAS

Mėlynas vakaras — mėlynas mėlynas...
Mėlyni medžiai, mėlynas sniegas,
Mėlyni dunkso namų kvartalai,
Mėlyni šoka žmonių šešėliai...

Vien tik langų geltona šviesa
Saukia vardu ir šaukia be vardo.
Kojos pavargusios.
Rankos pavargusios.
Bet jeigu reiktų,
Eitum dar kartą.

Neša ramybę mėlynas vakaras...
Tegul pailsi akys be rūpesčio.
Tegul ištirpsta nuoskaudos visos,
Lupų kampeliuose išraižytos...

Nenusimesk, šviesų slenkstį peržengęs,
Mėlyno vakaro nuo savo rūbų,
Nuo savo rankų — ieškančių rankų,
Nuo savo lupų — saukiančių lūpų...

Mėlynas vakaras — mėlynas mėlynas...

1962.II.18

KELIO PRADŽIA

Čia kelio pradžia, kur klevai
Skamba savo šakom ir lapais. Kur žydi
Ramybe ir jaukumu kvapios bulvės melsvai...

Ne rūkas — tai gervės miega.
Ne vėjas — tai žemė alsuoja.
Aš nepamiršiu nieko...

Pasklidęs toli vasarojus
Tamsiom vilnim priartėja...
Kieno čia šešėliai klajoja?..

Galulaukėj šūkauja briedžiai...
Mėnulis obuoliu supasi...
Klevai karštą kaktą, paliečia...

Vis tiek man, prie kokio medžio žaibas mane pakirs...
Čia kelio pradžia. Ir niekas,

Niekas manęs nuo žemės tos
Neatskirs.

1963

PRIE STRĖVOS

Pabudau iš gėlos kaip iš miego,
saulės laikrodžiams mušant vidudienį.
Ir miestas, nematomas niekam,
pasitiko — lyg praregėjimas.
Čia eglų gotiškos bonios,
drebulių mirguliuojančios arkos
Kiekvieną rūpesčio aiženą
tyla ir meile nugludina.

Čia tiltai beržų baltieji
per upeles žaliavynes.
Čia atokaitoj saulės ir džiaugsmo —
aikštės, kvepiančios, žemuoginės.
Ir girios naktovidy —
akivarų veidrodžiuos —
Savo dalią dviveidę išvysiu.
Čia iš Paukščių Tako pareisiu.
Čia po tūkstantmečių sugrįšiu.

1965

NERINGOS PUŠYS

Jos eina ir eina —
Per Neringos klampų smėlį,
Palinkusios nuo vėjo vakario,
Aukštos, bežadės ir bešakės — pušys —
Su išsiūbuotom viršūnėm,
Su audrų nenumaldomo gausmo ir žuvėdrų
Verksmo našta. —
Kaip senos pažaliavusio vario statulos,
Kaip didžiulė, tyli, įtempta minia —

Eina palinkusios Neringos pušys
Nuo jūros — per klampų smėlį —
Mano seserys —
Aukštos.

1965

AŠ — TAVO

Aš — eglė tavo tylinčių miškų.

Aš — gyvas lašas tavo upių srauto.
Dainuojanti smiltis, prie žiemkenčio prigludus,
Sušildyta jo ištvėmės ir kraujo.

Užtvenkus vyzdžiuos veriančias naktis,
Sulaikius lūpose laukinį skausmo gūsi,
Tave regiu, iš nuostabos pritilusi,
Pro tą balandžio žydrastiklę liūtį.

Laikyk mane, laikyk mane stipriai!
Ir daug tu reikalauk — tarsi iš kario.
Nuo savo ašaros pirmos, nuo pirmo juoko —
Ligi minties šešėlio paskutinio —
Tavo.

1964

ANT AUKŠTO KALNO

Devynios kulkos pro šalį lėkė,
O ši dešimta — brolių paguldė.
Kur krito galvelė — rožė žydėjo,
Kur kraujas pasruvo — šaltinis tekėjo.

Ant aukšto kalno — kapai kapeliai...
Lyg paukščiai sutūpę prieš ilgą skridimą.
Guli broleliai ant pilkų dirvonų,
Ant pilkų dirvonų sidabro akmenėliai.

Kapai kapeliai... Žemę surišo
Stipriau nei žodžiai, stipriau nei priesaikos,
Guli kapai ant mūsų krūtinių,
Ant mūsų krūtinių švino šarvais.

Saule saulele, o kas padės mums
Brolių gedėti?
— Devynis rytus migla ateisiu,
O šį dešimtą — neužtekėsiu.

MALDA ŽEMEI

Žeme Žemynėle, atliūliuok
Baltaisiais rugių laukais.
Žeme Žemynėle atsiūbuok
Verkiančiais mano beržais.

Šventą ugnį saugosiu — tyli —
Girių ir naktų žalioj gelmėj... ...
Ir liepsna man veidą užgaus...
...Ir liepsna bandys lyg paukštė skrist.

Devyniais vingrių šakų žalčiais
Ažuolas man virš galvos budės.

Žeme Žemynėle tebūnie
Tavo duona mums — saldi, skalsi.

BĖKIT, BARELIAI

Griežlė suklinka ir verkia ilgai savo suplėšyto lizdo
O rugiai gula ir gula baltu šešėliu, —
Bėkit, bareliai.

Ir varpų nuleistos galuos tiesias po dalgiais,
Ir žemė svaigiai pakvimpa vasara ir namais, —
Bėkit, bareliai.

Tarp išsekusių vasaros upių
Ir žašų pulkais atplaukiančio pievų rūko, —
Bėkit, bareliai.

Lig devynių pakirdusių aušrų
Nuo sugrubusių mūsų rankų, —
Bėkit, bareliai.

Pro griežlės suplėšytą lizdą,
Pro rugių sugulusį baltą šešėlį,
Bėkit, bareliai.

1965

GUBOS

Rugio gubos šokiui sustoję
Ant kalvos, ties lanka palyta.
Atsimerk! — kad, saulėlydžiui grojant,
Gubų šokį ražienoj matytum.

Ilgą vakarą šoks rugio gubos,
Kad, numetę gelsvą rūbelį,
Duonos kąšniu prieitų jos lūpas
Ir pavirstų į kraujo lašelį...

...Lai po visą kūną čiurlena,
Kad širdis žemės kvapo ilgėtus...
Koks šviesus tu, pasauli mano,
Prie gubos ant kalnelio saulėtos!

Pasikelsiu kelionėj suklupus.
Ir nebus žingsnio paskutinio. —
...Užsimerk! — pamatysi — gubos

Šoka šoka žaroj vakarinėj.

1960.VIII.27

*

Sniegas ir debesys laukuose
Išbarstyti po saują?
Akis užmerkiu — godžiai geriu
Saulę.

Nesutramdytam upės potvyniui
Šypsausi...
Viską atspėjus iš nakties akių,
Nieko neklausiu...

Vejasi valandos vėtrų virtinė...
Bėgu, bėgu!
Lūžta ledokšniai, dūžta tilteliai
Žalsvo sniego.

Vejas vidudieniai pievom įsaulintom.
Kaklą veržia...
Pasislėpsiu už to pavasario
Kaip už beržo!

1965

LAPAS

Pažiūrėk,
tas žalias klevo lapas —
Kaip delnas —
lūžtančiom linijom išrašytas.
Toks pat vienintelis,
Toks pat nepakartojamas.
Gyvas ir šiltas.
Paliesk,
taip pat pajusi pulsą... Ir šešėlių
žymę...
Ir nudundėjusių perkūnijų dusloką aidą...
Ir saulės pažadą... Ir vėtrų įdrėskimą...
Ir linksmo strazdo švilpiančią motyvą...

Lapas kaip delnas —
paženklintas likimo.
Kas čia? — Pražūtis?
Kas čia? — Nemirtingumas?
Pulsas virpa delne...
Aš kraujo gaida imu.
Lūpose — mėlynų pelenų aitrumas...

1964

*

Vakaras atbėga iš paskos
Su alsavimu rugių bangos.
O medūnių kvepianti migla,
O rasoje sustingusi tyla...

Nuojauta atplaukiančios nakties.
Nuoskauda, nukritus nuo peties..
Stovi ji — be judesio, greta —
Mano begalybės valanda...

...Vakaras nuo eglių nusileis
Laiptais, aksominiais ir tyliais...
Lyg balandį mėlyną imu
Už laukinių šiugždančių sparnų.

1964

ŠIAURĖS VASAROS

Kelia vidudieniai smilgą ir svėrę.
Tolimas kelias — ligi nakties.
Greit ant beržo kaktos — iš upės išnėręs —
Vakaras mėlyną ranką uždės.

Balti rugiai atsistos gubosna.
Upėj klyks putinai raudonais aidais.
Šį aitrų vakarą mes rasom pasiklosma
Ir apsiklosma miglom kaip šilkais.

Ir kai juodai nusirpusių vasaros uogų
Rieškutės jau nebeišlaikys, —
Naktis, palinkus ant veido epušių sruogom,
Pirštais žvaigždiniams užspaus akis — — —

1965

ŠIAURINIO DANGAUS ILIUZIJA

Vienąkart
Aš kaip lapkričio medis
Nusimesiu visus lapus:
Neapykantą ir džiaugsmą,
Sielvartą ir mirąžą,
Baimę ir valią, —
Ir nuogu ilgesiu

Lyg pirmu riksmu,
Su kuriuo žmogus į pasaulį ateina,
Nupiešiu
Santūriam šiauriniam danguj
Lyg pilkam pirmapradžiam granite,
Nupiešiu
Skrendantį paukštį.
Ir šimtu savo šakų ir šakelių,
Aitrių ir suaižytų,
Apkabinsiu
Kaip lapkričio vėją
Savo gyvenimą.

1965

AVIŽOS

Praūžė gaižus pelenuoti vėjai,
Ir kraujo skonį žemė jau pamiršo...
Ir kvepia krosny duona... Tik tavęs nėra...
Ir duona kvepianti sudrumsčia viską,
Ir seną baimę iškelia į viršų...

...Ir pirštai vėl tuos vokus vėstančius užmerkia. ...
O lūpas vėl rakina duonos alkis amžinas...

Praūžė vakaru audros lietus,
Bet visą naktį verkė avižos...

1966

DROBĖS

1. VERPĖJOS

*Dūzgė klevo ratelis, ir bėgo ir bėgo siūlas.
Žiemos naktis pro langą žiūrėjo sidabro diemedžiu.
Ir bėgo lino siūlas, į sunkų suėmęs kamuolį
Ir mano riksmą, ir tylą — ir tylą, ir mano riksmą...*

*Vidunakčio pusnim atskubėjo dvylika laumių verpėjų
Ir su savo rateliais aplink mane susėdo.
Ir bėgo lino siūlas — o balsvas kuodelio rūkas! —
Ir sesių nuotakų nuometams, ir mano brolių įkapėms..*

1966

2. ŽLUGTAS

Taip gelia sąnarius nuo ežero vandens,
Ir dziūsta burna, ir akys drėksta nuo vėjo...
Tik mano rankos brolių sukepusio kraujo,
Tik mano rankos šitų marškinių neišvelėja...

Ir ką aš motinai parėjusi pasakysiu?..
Ir žydi marškiniai, ir žydi raudonom tulpėm.
O kaip man išplauti tą neišplaunamą žlugtą,
Jei šiaurės vėjas mano gyvastį čiulpia?..

— Tai šitam ežere, kur teka devynios upės.
Tai šitam ryte, kur aušta devynios aušros.

3. MĒLYNAS LAUKAS

Toj plačioj lygumoj —
ant rogių ir šarvuočių provėžų —
susiūbavo mėlynas mėlynas laukas —
pražydo linai.

Toj plačioj lygumoj —
ant žmonių ir eglų kaulų —
nusileido dangus.

1966

RAUDOS

1

Aš apieškojau visą namą —
Lova paklota ir skobniai tušti.
Aš apieškojau visą lauką —
Jokios brydės! Kaip siena — kviečiai aukšti.
Aš apieškojau visą girią —
Krūpčiojo papartynai ir eglės dejavo.

Tik čia — smėlio kalnelį
Kūnas tavo.

Kodėl išėjai taip toli —
Nuo kviečių nušviestų, nuo eglynų?..
Ar nedavė duonos juodos?
Ar nedavė žalio vyno?

1966

2

Aš paklausiau upių, kur tu.
Aš paklausiau debesų, kur tu.

Upės atsakė: žemėj tavęs nėra.
Ir atsakė debesys: nėra danguj.

Kas dabar susukuos mano ilgus plaukus?
Kas man geltono korio atlaus?

Rytą pievos šaltos ir skaudžios.
Rankos karštos ir tuščios ilgą vakarę.

Pasakyk, koku žolynu išdygsi?
Pasakyk, koku atsibusi vėju?

1966

OBELYS ŽYDI

Vaikšto obelys po nuometais baltais.
Vaikšto obelys — kaip motinos — žeme
vidury nakties.
Ko jūs ieškote?
Rugiais užžėlusiu pėdų?
Ar po kviečių laukais
užmigusių savo pirmagimių?
O gal jus renkate į sterbles akmenis

busimų pirkių kertėms?
O gal jūs ateinat pasibelsti
į liūčių nuplautas duris
Kaip gyvos ir kvepiančios pilnatys?..

Vaikšto obelys po nuometais baltais.
Vaikšto obelys — kaip motinos — žeme
vidury nakties.

1966

SENA DAINA

O ant lauko jovaras žydėjo...
O per lauką vieškeliai dundėjo...

Pašaknelėj — akmenys tylėjo...
Pašaknelėj — motinos klūpėjo...

Ant šakų — šalti skambėjo lietūs,
Vėjams ir strazdams užteko vietos...

O viršūnėj — saulė patekėjo,
Grįžtantys gandrai linksmai klegėjo.

O ant lauko jovaras žydėjo...
O per lauką vieškeliai žvangėjo...

1966

MEDIS

Dar visiškai nuogas
su išraizgytom šakelių gyslom juodom —
ten sunkiai pulsuoja juodas kraujas —
stovi prieš dangų,
paukščių gūžtas iškėlęs,
toks pilnas drebulio ir atkaklumo.

Dar vėjas žvarbus ir drėgnas,
dar šerdis uos įsiklauso
į artėjančius saulės žingsnius, —
bet stovi jis,
visom juodom pulsuojančiom gyslom
gūžtas iškėlęs,—
tegul nors paukščiai turi
saugius ir šiltus namus.

1966

ŠERKŠNAS

Pravėriau akis gruodžiui,
stogam apsnigtiem ir saulei...
Po vidunakčio lyg po burtažodžio
Šerkšnu apsigobė gatvė.
Sakų baltam voratinkly
Krykštauja
Mažytė raudona sniegena —
Kaip širdies atspindys.
Tebesu!
Pravėriau akis gruodžiui, bebaimei tylai ir šviesai...
Nedrašiai dainuoja gatvė, šerkšnu apsigobus...
Ir paspringstu džiaugsmu lyg per dideliu kašniu.
Ir taip spindi saulė,
Kad norėčiau
bijoti mirties.

1965

*

Neužpusk pienės pūko,
Kaip žiburio neužpūsk —
Tą besaulį vidudienį.
Saulė, mėnuo ir žvaigždės —
Visi jie pasislėpė danguje.

Tik dulšvas pienės pūkas
Kaip mažas žiburys
Liko vienas
Pritilusiam dideliam lauke,
Nuūžus vėtrai, pratrukusiai liūtīm ir smėliu.
Liko tik pienės pūkas
Didelėj, sunkiai alsuojančioj žemėj...
Neužpusk pienės pūko,
Neužpūsk...

1966

*

Čia pirma kartą.
Bet jau gėriau
    priklaupusi
        iš to sidabrinio dubenio
Miško vandenį —
    ir kankinamai mėlyną dangų
Seniai seniai,
    kai buvau žolė ar medžiu...

1966

AŠOTIS

Vasara!
Neišsenkantis aukštas ašotis!
Sklidinas upių tėkmės ir tylos kaitrios.
Nori? — atsigerk volungės čiulbesio.
Nori? — užplustančios audros...

Gerk, — mūsų amžiaus valandos trumpos kaip niekad.
Gerk, — trūkčiojantį, neramų liepų žalsvą pavėsį...
Ir baikšti, ir narsi raudonsparnė volungė
Krūtinėj dar neužmiega
(ji bijo nebūt, bet mirti nebijo). —
Gerk, — paskutinį gurkšnį dievams išliesi...

Tas neišsenkantis aukštas ašotis!
Debesų puta, o vidugirio aitris — dugne...
Akis užmerk —
ir gerk,
tūkstantį metų gerk —
už save ir už mane...

*

Kur aš nueisiu ledinėm upėm,
ledinėm upėm,
sidabro tiltais?

Už ledo upių geltonos pievos,
geltonos pievos,
kur saulė vaikšto.

Kur aš nueisiu geltonom pievom,
Kur aš nueisiu geltonom pievom,
saulės išvaikščiotom?

Už saulės pievų ant aukšto kalno
tai nusilenksiu žemei
ir dangui.

1969

ŽIOGAI

Čirpia žiogai (iš praamžių) —
dabar ir visados.
Žali obuoliai pavirs
į vasaros kūną ir kraują.
Tarp dangaus ir ežero mėlynumo
plūsta rugių šviesa,
lygi ir minkšta,
Kaip nuolankumas ar pasiaukojimas.
Dega ugniažolė.
Bet aš pamiršau juoką.

1969

*

Aš meldžiuos į žvaigždę ir į žolę,
Į šaltinio gyvą šventą srovę.
Aš meldžiuos šįvakar už visus —
Šventus ir prakeiktus — už tiesius.
Katakombas — inkvizicijas — konclagerius
Jungia
Vienas
Kraujo ir ugnies laukinis tiltas...
...Aukštas kalnas pelenų supiltas...
...Pilkas vakaras ir paukštis pilkas..
Aš meldžiuos šįvakar už visus...

1969

POPIETĖ

Ant upės kranto
Aukštoj žolėj
Po dideliu gluosnio šešėliu
Miega baitas arklys.

Nuskambėjo sidabriniai prosenių dalgiai.
Nudardėjo vieškeliais mediniai vežimai —
Lyg birželio perkūnija.
Išdžiuvo šuliniai ir diemedžiai.

Užgeso naktigonių ugnys.

Ant upės kranto
Aukštoj žolėj
Po dideliu gluosnio šešėliu
Miega baltas arklys.

1968

PAUKŠČIAI VIRŠ JŪROS

Juodu trikampių,
juodu trikampių
Raudonam vakaro danguje.

O mes pasiliekam.
Laukti.
Mūsų sparnai šimtąkart
budelių ir pranašų nukirsti.
Mes jau seniai įpratome
patys sau susikurti ugnį.
Mes jau seniai įpratome
žiūrėti pro apledėjusią stiklą
Ir naktį per pūgą supti
žiemkenčių sužaliavusį lauką...
Kažkas juk turi likti.
Prie smilgų ir eglių.
Ir sausių speige —
kad židinys neužgestų...
Kad būtų kas pasitinka paukščius...

Juodu trikampių,
juodu trikampių
Raudonam vakaro danguje.

1968

Slyvos mėlynas medi,
ką, beveiksi — be rūtos ir diemedžio —
vienas — mėlyna sala —
tam rugių saulėtume?
Kur prisiglausi,
šiauriui pučiant,
tam rugių bangavime?
Kam išnokinsi savo vaisių,
tamsų kaip vakarą?
— Tai prisiglausiu
prie numestos paukščio plunksnos.
Tai atiduosiu
rugpjūčio dienai
savo vaisių —
tamsų kaip vakarą.

1972

*

Ant blyškaus ražienų aukso —
rasotas mėlynas dangaus švytėjimas.
Ant balto užmiršto lino staltiesės vėsimo —
šiltas užmirštas tamsiai auksinis kepalas,

padėtas užmirštų šiurkščių švelnių rankų
tarp užmirštų keturių sienų —
rugsėju pražydušiam slėny —
toli toli
kitam atminties krante.

1972

PEIZAŽAI

1. PEIZAŽAS SU STIRNOM

Ten, kur dangus paliečia
kraujažolių pievą,

geltonam tamsėjančiam saulėlydy
raudonos stirnos geria.

Ir tu atsigersi iš tolimo
slapto šaltinio.

Ir užlaižysi
visas žaizdas.

Kol kas — kvėpuoji.
Kol kas — medžiu pasvyra ties tavim
laikas.

Tas, kurio neužteks.
Ir pamiršai, kad tykoja šūvis.
Ir pamiršai, kad kvepės
žolynai — paskui, virš tavęs,
aukštai aukštai — — — — —

2. PEIZAŽAS SU SIDABRINE NUOLAUŽA

Sidabrinis rudenio laukas,
kai žemės kvėpavimas pavirsta ledu,
o apyaušrio valanda begalinė
kaip laukimas.

Kai galulaukės gandrai pavirsta
sparnų šlamėjimu skaidriam
rasotam skliaute
(jo veidrody blykčioja nakties
pėdsakai, ir atpažįstu ryta — ten,
ties pravertom sidabrinėm durim).

Kai nušvinta voratinklis žvaigžde,
tarp ražienų įsmigusia. — — —
Sidabrinis rudenio laukas.

O sugniaužtam delne — tik žodis —
sidabrine nuolauža — ligi kraujo.

JEIGU...

Jeigu mažytė apvali aguonos galva
(rudėjančiam lauke — sklidina gyvų sėklų)
pasikartoja
obuolio ir žemės apvalume

(kokį daigą žemė išleis
šaltoj galaktikoj — vienąsyk
per saulės patekėjimą?)...
Jei voratinklį pamėgdžioja
šešėliškas mūsų gatvių tinklas...
Jei lango šerkšne —
eglių, elnių ir lelijų linijos...
Jei tavo lūpose —
paukščio balsas
ir žuvies nebylumas...
    Kokiu debesiu — kokia upe? —
    nuteka
    tau duotas laikas?

1971

*

Tu kas kartą sunkėji... Tu
Kaip kalnas ant mano širdies. (Ištiesk
Savo sparną — beprasmiškai.) Kartu
Nuo eilėraščių lyg nuo pelynų. Vilties
Jokios nuo tavęs pabėgt. Viskas tavimi
Užnuodyta: kliedėjimas, kraujas, oda,—
Viskas tampa regėjimais — žodžiais. Kodėl pasivaideni
Tu kartais beprotišku sodu?

Pro rūką, pro naktį staiga
Atplauki aukšta banga —
Šviesia obelimi sustoji — šešėliu žvaigždės.

Viešpatie, vidury šios nakties
Virš likimo ir virš nebūties
Baltos obelės vėl pražydės...

1972.V.14

*

Džiaugiuos už tave —
tavo gležnais pumpurais ir ištverme.
Tavo šaknys — iš lapkričio,
iš lapkričio liūčių ir nuoskaudų.
Džiaugiuos už tave —
mažą laukinę obelį galulaukėj,
iškėlusią žvaigždynus ant šakų,—
jie — akimirakai — prasiskleis sidabru
vidunakčio horizonte.
Tavo šaknys — nakties juodumo —
iš lėto čiulpia šaltinių
tyrumą ir šviesą.
Tavo šaknys — iš lapkričio,
iš lapkričio rūko ir viesulo.

Džiaugiuos už tave,
atėjusią šianakt žydėjimui.

1972

*

Plaukia sodas tyloj mėnesienoj,
ir krenta obuoliai.
Aidai kaip varpai
pripildo žemę ir dangų.
Krenta obuoliai, dar nuo saulės šilti ir šviesūs,
skamba tamsios sėklos
jų kvapniam ir sultingam kūne.

Po dangaus juodu kevalu
naktis laiko saulę.
Po ramybe ir nerimu
širdį laikai išlukštentą
kaip tamsią prinokusią sėklą.

Plaukia sodas tyloj mėnesienoj.
Jau visos obelys atnešė savo vaisių.

1972

VIEVERSIO BALSAS

Jau švinta medžiai
    nežemiška žaluma...
Žema, po šiaurės žvaigžde,
    pastogė mūsų atsiveria
į vieversio balsą, į žemės
    apnuogintą šilumą,
į širmo debesio
    kvepėjimą... Atėjome
čia taip trumpam —
    iš tėviškės upelio atsigerti
ir atsikąsti saulėj
    išnokintos duonos,
duotą valandą kaip kūdikį
savo kūnu pridengus —
    amžinybei...

1974

ABEJONĖ

Žole — žuvie — medi — paukšti
kas aš?
Tavo vyresnioji sesuo,
karalius ar budelis,
akmuo ant tavo širdies,
pro šalį nuskriejantis vėjas?..
Mes visi to paties likimo
sujungti.
Paimu į delnus žuvį —
negirdžiu tavo balso,
paukšti, geriu tavo giesmę,
bet pavydžiu sparnų,
medi, tokia trumpa
mano diena.
Žole žole,
tavo žalias švelnumas

betoną suskaldo,
kai tu eini į šviesą.
(Niekada neturėsiu jėgų
išduoti tavęs.)

1975

PASAULIO VIDURY

Po laukiniu rožės krūmu
tokia šviesi diena, tiek skambesio
žolių ir laumžirgių karalystėj,
be jokio debesio dangaus
švytėjimas, be jokio prisiminimo
sustingusi ant delno
valanda, be negirdimo
motinų verksmo
naktis — Laiko
dugne — pasaulio
vidury — po laukiniu
rožės
krūmu.

1974

ATSISVEIKINIMAS SU PIENE

Sudie, piene,
daugiau niekada čia negrįši.
Užmiksi betono karste
ir miegosi tūkstantį: metų.
Ten, kur buvai panaši į mažą, saulę,
stūksos pilki stačiakampiai,
padalyti į narvelius.
Ten, kur kalbėjai su mėnuliu,
plytės autostrada ar aerodromas.
Gal netikėtai nubusi
balkone arba sąvartyne
ir atminsi mano žodžius.

Gal išgirsi,
kaip aš tave šauksiu per sapnę.

1973

TRYS ŽEMĖS ŽENKLAI

1. ASIŪKLIS

Pasakyk, iš kur tu atėjai,
asiūkli, iš kokio tūkstantmečio
tavo šaknys kvėpuoja po
mano kojom?
Ko geidei iš saulės ir perkūno?
Kokią žinią atnešei perduoti —
kokį perspėjimą — šiam pavasariui?

2. PLUKĖ

Pluke baltoji, vėsi kaip rasa,
lengva kaip žvaigždės atodūsis —
mažyte sidabro aušra — pluke...
Laukinė ir laisva, nepažįstanti
rankų — jų glamonės ir išdavystės,
virpanti paukščio giesmės
ritmu, nuolanki pavasario
liūčiai, išdidi nesuteptu baltumu —
pluke, kaip mums tavęs
neprarasti?

3. TULPĖ

Šventiškai ugninė —
purpuro soste —
tulpe raudona —
mūsų karštingės atspindy —
mūsų kraujo balse —
nuoga kaip žaizda — — —
Kaip tave paliest,

kad nesuriktum iš skausmo?
Kuo pagirdyti,
kad neužgestum nepragyvenusi
tau skirto laiko?

AJERAI

Vakaras ateina iš pelkių,
nešdamas aitrų svaiginantį
kvapą, vienišo gandro
kleketavimą.
Kelias namo. Ajerai.
Dar šiltas dulkių
kartumas.
Senas senas senas
kelias namo.
Ajerai.
Varlių ir žiogų sena giesmė.
Rūkas (dangus pametė debesį).
Kodėl tamsa?

Nes žemės du sparnai,
nes žemės du sparnai:
naktis — diena.

1977

TĖVIŠKĖS KLEVELI

Stovi čia visą šimtmetį.
Begalinio švelnumo tavo šiurkšti žievė,
lapai tolydžio keičia savo spalvą:
nuo žalsvumo su auksiniais žiedsosčiais
ligi tamsaus kraujo spindėjimo.
Lengva man prie tavęs —
viskas atslūgsta, nutolsta,
tavo paveikslas visada man akyse.
Stovi čia visą šimtmetį,

o aš ir nepaklausiau,
ar tau lengva su manim...
Istorija eina pro tave,
keisdama vėliavas ir vardus,
tik žemė ta pati po mūsų kojom...
Nežinau, ką tu galuoji,
ką kalbiesi su paukščiais,
su prisiminimais...
Klausiu, savęs, katras labiau
mes vienas kitą pažįstam...

1978

*

Gyventi
kaip medis, kaip žolė ar plaštakė.
Nežiūrint į juodai
balta ciferblata
su negyvais skaitmenimis.
Matuoti laiką
pagal rugių žydėjimą
ir laukų kvapą,
pagal paukščių atsisveikinimą
ir sugrįžimo..
Rytoj vėl —
[betoną, į stiklą, į geležį.
Paimsiu ant rankų
benzinu pakvipusią gatvę,
sakysiu jai: „Viešpatie, kokia tu
išdykusi ir neprotinga,
o nori, kad
aš tau paklusčiau".

1974

*

Egle,

mano medi,
mano vienišas medi
skaidriam birželio skliaute...
Žiemą vasarą
žiema, vasarą
siūruoji tamsi ir tyli.
Kokią naktį neši savo šakose?
Kokią ašarą
savo dugne?
Ką tau kalba
pražydę rugių laukai,
lietaus ošimas auštant?
Kur skubi?
Ar žvaigždę nori pasiekti,
ar pamatyti kitą žemės krantą?
Kam praskleidei
tą nepasiekiamą purpuro žiedą
viršūnėj
kaip nuoga širdį?

1978

UPOKŠNIS

Tėviškės mažas upokšni,
jeigu dar esi kur nors.
Protėvių sielos atspindys.
Tyras ir virpantis.
Žemės veidrodis.
Ar pažinsim save?
Ar pažinsim save?
Kas mes?

1977

*

Rugiagėlių bedugnis mėlynumas

virš balzganų laukų ir miško,
virš kadagio žalių rasotų uogų,
prie šulinio išdžiuvusio, prie slenksčio,
kuris kadaise buvo čia, tarp vėjo
ir prarasto laukimo, —
rugiagėlių bedugnis mėlynumas.

Rugiagėlių bedugnis mėlynumas
virš eglės nuolankumo ir tamsos,
tarp Mocarto ir tarp Šagalo, tarp kaitros
ir gurkšnio iš vaikystės upeliūkščio...
— Kur kasdienybė? Niekad jos nebuvo.
Ji išgaluota skurdžių ir bejėgių. —
Rugiagėlių bedugnis mėlynumas
tarp nuoskaudos ir džiaugsmo nujautimo,
ant rankų, atminties pilnų, ant veido,
iškilusio iš atminties, —
šventadieniškoj vasaros tyloj
rugiagėlių bedugnis mėlynumas.

Virš priešmirtinio peteliškės šokio,
tarp išsipildymo ir netekties,
tarp visados ir niekados —
rugiagėlių bedugnis mėlynumas.

1978

VASAROS ŽIEDAS

Mažas, visų baramas laukų vijokli,
kvietį apsvijęs,
saulės ir lietaus taip pat ištroškęs
kaip ažuolas, kaip kregždė, kaip aš.
Nušvitai —
taip nereikalingai! —
rožiniu vainiklapiu
trumpos vasaros
ilgai dienai.
Kol pakirs geležis,

žinok,—
be tavęs
nepilna būtų žemė.

1975

VIRŽIŲ VAKARAS

Violetinis viržių vakaras
palaimingai slėnyje skleidžias.
Į tamsą — į pietus nulekia
paukščių įstrižos virtinės.
Dar akimirka —
ir ieškosi žiburio
žemėj, pakvipusioj rudeniū,
dangaus tamsėjančiam lange.
Tik paukščiai nepasiklysta —
jie žino, kur jų kelias.
O tau visada reikia žiburio.
O tu visada eisi į šviesą:
į ugnį, į laužą, į širdį.

1978

BRUKNĖ

Išeina gandrai, upeliai ir šalavijai.
Tu pasilik.
Mūsų nerimo valandą,
kai reikia būti stipresniam už save.
Mūsų laukimo valandą —
per ją reikia išlaukti šimtmetį —
tu neišeik.

Raudona ir vėsi,
džiugindama akį,
gaivindama sausą gomurį,
užsipylus šviečiančiais uogienojais —

pamiršdama nuoskaudas,
atleisdama mūsų išdavystes,
nepalik mūsų.
Nepalik.

1971

*

Šventas laukų birželi,
palytėk pievom pakvipusią žemę
žaibo švaria ugnim.
Prasiskleisk lietum —
rože sidabro
ant lauko, sūraus
nuo mūsų prakaito.
Tenuplauna mūsų akis,
kad regėtų žolyno spindėjimų.
Tenuplauna mūsų kojas,
kad ilgo, kelionę pakeltų.
Šventas laukų birželi,
palaimink mūsų rankas —
kad neišsektų upės,
kad neišmirtų medžiai,
kad griežlė nenutiltų
šviesų vakarą
avižų lauke.

1975

LIETUVA

Lietus laukimas laimė lelija liepų
svaigus kvėpėjimas —
viskas telpa į tavo trumpą vardą.
Lengva
eiti prieš vėją —
nes ugnis dar gyva mumyse
šimtus metų — nuo anų laužų.

Pulsuoja šaltinis,
kai delnu palieti žemę.
Lekia paukštis
tavo danguje.
Laimingas,
kas išeina
su tavo vardu lūpose.

1978

*

Jūra jūra —
iš ūkanų ir užmaršties
atplaukianti aukštu gaudesiu —
pilna nuolankumo
mėnulio gestui —
potvyniais ir atoslūgiais
priglundi prie žemės kranto.
Susikaupusi,
įsiklausydama į savo gelmę,
iškeli krištoliniam žolinam delne
sidabrinį žuvies ženklą,
kriauklės apvalų stebuklą
su perlo paslaptim —
lyg pažada.
Jūra jūra —
pilna nuolankumo
mėnulio gestui —
sujungti
žemę ir dangų
kaip meilę ir mirtį.

*

Dulsvoj erdvėj pražydo lietus...
Taip lengva — lyg žvaigždę palietus
lupom sausom... Kaip susemti pralietas

apyblandas iš krištolo ašočių? Kietas
likimas po kojom... Bet lietūs
pražydo — ir tyliai prasiveria sietuvos —
ir siela pravirksta kaip vaikas
iš džiaugsmo — nors beldžiasi laikas
į kraujo vartus — nes pražydo lietūs
dulsoj erdvėj — nes nuokalnēm pamažu
jo žydinčią šaką lyg paslaptį savo nešu..

1978

RUDENS PEIZAŽAS

Kiekvienas iš mūsų atėjo tam,
kad ką nors pasakytų.

F. Moriakas

Kasa bulves.
Palaimintas žemės kvapas.
Palinkusios nugaros.
Kažkada kažkada
troškau
kalbėti už jas.
Dabar
noriu
suprasti
jų kalbėjimą.
Palinkusių nugarų —
kurios atlaiko tamsų
rudenio debesį.
Basų kojų —
kurios eina lengvai
per pragarą ir per dangų.
Tų rankų —
kurios dosniai atiduoda
duoną ir kraują.
Tų akių —
pripiltų lietuviško dangaus
ir šviesos iš senų šaltinių,

kurie jau išdžiūvo.

*

Veidrodinis vasaros vakaras.
Kiekvienam lape matai savo veidą.
Pasiklysta pempiukas
tyloj ir sidabražolėj —
kaip tavo vaikystė.
Didžiulis rūkas parslenka nuo eglyno,
nuo ežero, prigesinusio atspindžius,
per daubą, pilną
paslapties, per vienišą
sraigės brydę — regi
visur savo nerimastį,
nedrąsą,
neužsimiršimą,
nebylystę — — —
Veidrodinį vasaros vakarą
regi savo
neregystę,
savo žolišką troškulį
būti.

PURPURO VALANDA

Rudenio purpurą plakasi klevo vėtroj.
Saulė, praplėšus debesį,
nuplėksta kartkartėm
kaip gaisro ugnis.
Stalą, sienas ir veidus
nušviečia purpurą —
kraujo atšvaitu
(buvusio ar būsimo?).
Žingsniai tolydžio artėja
laiko ar budelio?).
Didi
iškilmingai apsupus gaubli

kaip nimbas purpuro valanda.

*

Dar matau, kaip vakaro
tamsi upė mus aplieja —
bežvaigždė, bet visareginti.

Dar girdžiu, kaip vaikystės
krante gieda paukštis —
linksmas ir liūdnas.

Dar tebesapnuoju baltą
pavasario sodą, pilną
bičių dūzgėjimo,
motinos šešėlį prie šulinio,
saulę, pakibusią
liepos viršūnėj.

Dar tikiu į žemę:
jos tiesa prasiskleidžia
takažolės žiede auštant,
jos paslapties lašas
glūdi aksominiam
bitės kūnely.
Jos varpas — tavo širdis,
kuri vis tvinksi ir tvinksi,
lyg lėktų į prarają.

*

Ateiname atsikvėpti
medžio žaliam pavėsy —
bet medį nukertam.
Ateiname pasiklausyti
paukščio giesmės —
bet paukštį nušaunam.
Ateiname mylėti vienas kitą

bet praeinam pro šalį.
Ateiname suprasti pasaulio —
bet pasaulis mumyse
po neperregimu kevalu.

*

Purpuru atsivėrusi
šiaurės vasarų pablyškusiam skliautui —
senoj apleistoj pasodėj
tarp eglių ir agrastų —
laukine rože,
vieniša ir išdidi...
Purpuru atsivėrusi —
keturiems kryžminiems rudenio vėjams
dalini karališkai savo žiedlapius —
savo kūną ir kraują...
Purpuru atsivėrusi —
ką sapnuoji, ką sapnuoji
per ūkiančią, pūgą,
priėmus iš lemties rankų
sunkią balto sidabro karūną
ant nuleistos galuos...

1982.IV.23

*

...O vieškeliai eina, o vakaras lieka...
Akivarai tamsūs gilės ir gilės.
Kieno rankos mus kaip stygas tyliai liečia?
Kas klausosi mūsų giesmės nebylės?

Per miglų ir vieversių supamą lauką,
pavasariai — rudenys plaukia ir plaukia.
Jei dūstam nuo ilgesio, vejų nuplauto, —
kas, kur ir kada mūsų laukia?

Kas laukia?

PALAIMINIMAS

Mažas paukščiuk,
įkritęs man į plaukus —
kaip į širdį —
nuo auksinės pražydušios liepos.
Savo nekaltu prisilietimu
pažadina mane iš tamsos
ir palaiminai...
...Mirtis tik tąsa,
tik didelis juodas sparnas,
apgaubiantis mūsų gyvenimą.
Mūsų paslaptį.
Ar mudu kada susitiksim,
mažas paukščiuk?
Aš ir paskui
norėsiu kalbėtis su tavim.
Mažas bejėgi paukščiuk
(toks galingas!) —
palaiminęs mane
kelionės pabaigoj,—
tebūnie šviesi tavo diena!

LIEPŽIEDŽIŲ KVAPAS

Šviesus ir svaiginantis liepžiedžių kvapas
vasaros vakarą — kaip indą pripildo.
Ir tavo krauju ir žodžiu jau tapęs
liepžiedžių kvapas nuauksina pilką
išdžiūvusią žemę ir temstantį dangų.
Kaip žvakė akimircai uždegta —
ir visas pasaulis skaudus kaip žaizda
glaudžiu ėriuku pripuola prie rankų...

EGLĖS LAIDOJIMAS

Anapus anapus... Bet šaukia
toks šiltas vasarvidžio kvapas,
erdvė virš to lauko... prikimęs
nuo verksmo pempukas paklydęs...
Dar kartą ištiesi sparnus,
nes duosi akimirkai vardą...
Prie vartų jau laukia šešėlis
palaidotos lauko eglės...
Esi nebe čia — jau iš tolo
regi ir save, ir likimą...
Taip kvepia žemuogių krūmas,
bet ašarą išdidumas
ūmai sulaikys... Ir tik protėvių balsas
į žodį beviltiškai belsis...

1983.VII.5

OŽROŽĖ

Miško aikštelė iš laimės nušvito:
ožrožė skleidžias — rožinė rožinė.
Medžiai dėkoja, medžiai siūbuoja,
medžiai pasižada: „Ošime, ošime...

Ošime naktį violončelėm,
dieną skambėsime krištolo fleitom”
Purpuru plyksteli rožinė ožrožė.
„Ošime, ošime", — aidi ir aidi.

LŪGNĖ

Lūgne, lūgne, laumių dukrele,
ežero ašara tavo veidely.
Spindi lygūs ežero veidrodžiai.
Sukasi saulė skliauto laikrodžiu.

Lekia valandos, lekia vasaros.
Tamsų sparną nuleidžia vakaras.
Lūgne, lūgne, o tu čia būsi,

niekur o niekur tu nepražūsi.

Nes kaipgi vakaras be tavo aukso,
nes kaipgi vasaros be tavo džiaugsmo.
Lūgne, lūgne, laumių dukrele,
ežero ašara tavo veidely.

ČIOBRELIAI

Sklinda violetiniai čiobreliai —
mažutėliai — vos nuo žemės kyla.
Ir paukšteliai gūžtoj įsiklauso
į pušyno aitrią kvapią tylą.

Ir sustingsta voveraitė ant šakos,
uodegą išrietus tarsi lanką.
Ir pačiu dienovidžiu šile
saulė prie čiobrelio pasilenkia.

Nes čiobrelis mažas mažutėlis —
ligi saulės pasistiept negali.
Tik jo kvapas kyla į padangę —
net apsvaigsta žalvarniui galvelė.

Saulė stabteli akimirką šile
ir čiobrelį paima ant rankų.

PAPARTIS

Senolėj girioj, už raisto,
gyvena augalas keistas —
žaliom vėduoklėm lapoja.

Žaliom vėduoklėm lapoja
ir žiedą padovanoja
vasaros nakčiai šviesiausiai.

Vasaros nakčiai šviesiausiai,
kai dega laužai, kol išaušta,
kai laumė lelijom prausias
ir šnabžda tyliai į ausį
mažiems, dideliems — visiems:
„Atsigerk iš miško versmės
ir būsi vaikas žvaigždės.

Ir būsi vaikas žvaigždės.
Ir papartis tau pražydės,
ir papartis tau pražydės".

RASAKILA

Pieva begalinė kaip dangus.
Rasakila sidabriškoj taurėj
iškėlus rasą paukščiui ir drugeliui.

Rasakila sidabriškoj taurėj
iškėlus ryto kvapą, vėjo vėsa,
pavasarinį: žemės sapną žalia.

Pieva begalinė kaip dangus
žiedų žvaigždėm prasiskleidė šviesi.
Aušrele, margus žiedlapius sušildyk.

Aušra, aušrele, anksti patekėjus
žvėrimis, žmonėms, paukšteliams ir žolėms,
pažvelk į rasakilos mažą širdį.

VIRŽIAI

Saulėlė eina miegoti
viržių rausvais kilimais.
Iš kur tiek šviesių spalvų
pilkojoj žemelėj imas?

Pasklinda viržiais rugsėjis

kaip gegužė alyvom.
O bitės medų surinko —
viršių saldumą gyvą.

Į dangų akis atvėrę,
viržiai žydėti skuba.
Viržiai — kaip saulės giesmė
ant rudenio lūpų.

AUŠTA

Tekėk, saulele, tekėk.
Jau mano klevas pabudo.
Jau krykščia kregždės po langu.
Jau putinas baltas prašvito
Žaliam birželio danguj.
Tekėk, saulele, tekėk.
Jau laukas nulytas laukia.
Jau žolės akis pramerkia.
Ir mano sapnelis pabėgo.
Tekėk, saulele, tekėk.

VASAROS SAULĖLYDIS

Saulele, dar neik namo!
Dar leisk mums linksmai pažaist!
Dar valandėlę palūkėk
ant kalno — ties beržais.

Dar šviesk, dar šviesk švilpėjui strazdui,
banguojantiems rugių laukams,
bitelei pilkai, aukštai kriaušei,
nenuoramoms ežių vaikams.

Saulele, dar neik namo!
Juk mes dar nebaigėm žaidimo.
Girdi? — Briedžiukai šaukiasi mamos
ir volungėliai virkauja užkime.

IŠ PAUKŠČIO ŠIRDIES

Bronei

Sugrįšiu — iš miško šešėlių ir šlamesio.

Iš paukščio širdies — kur sapnuosiu pasaulį.

Iš upių pailsusių lėto lingavimo.

Iš lapkričio vakaro — staigaus, nenumaldomo.

Briedžiukę mylėk... Aš jo ašaroj būsiu...

Ar medžio šešėly rudens vakare.

Sugrįšiu iš klevo, atverto į erdvę.

Iš tavo vilties prisišaukti mane.